

ՍՐԲԱԶԱՆ ԵՐԿԻԻՂ

Պատարագի պահուն Սարկազը, մէկէ աւելի անգամներ, ժողովուրդին քարոզ կը կարդայ եւ կ'եղանակէ. «Ահիւ կ'ացցուի, երկիւղիւ կ'ացցուի... երկիւղածութեամբ լուարուի... երկիւղիւ եւ հաւատով յառաջ մատիֆ եւ սրբութեամբ հաղորդեցարուի:» Երկիւղը մեր կրօնին մէկ մեծ մասնիկն է: Երկիւղի քաղաքները կը տեսնուի, Սուրբ Գրքին մէջ պատմուող շատ մը պատահումներու մէջ: Երկիւղը թեւ մարդկային տկարութիւն մըն է, բայց Քրիստոսի Եկեղեցւոյն մէջ ստացած է սուրբ եւ սրբազան նկարագիր մը:

Հրեաները, Տիրոջ այս սրբազան երկիւղը շատ լաւ գիտէին եւ սակայն մինչեւ վերջը զայն մոռացութեան կու տային: Եւ ահա այդ էր իրենց մեղքերուն մեծագոյնը: Սուրբ Յովհաննէս Մկրտիչ իրեն ունկնդիր ժողովուրդի բոլոր խաւերու ալ բարկութեամբ կը Հանդիմանէր, գոչելով. «Մընունդք իժից, ո՞ր եցոյց ձեզ փախչել յերկիւղէ Տեառն:» Մեծ Պահֆի Ե. Կիրակին յիշատակուող Դատաւորը կը պախարակուի քանի որ ան «Ոչ Աստուծմէ կը վախնար եւ ոչ ալ մարդոցմէ կ'ամչնար:» Եսայի մարգարէ ողբաց Ընտրեալ ազգին ցաւալի վիճակը եւ լացաւ աղաղակելով. «Իսրայէլ այլեւս Տիրոջ երկիւղը չի մշակեր իր սրտին եւ հոգիին մէջ:»

Ամենքս ալ գիտենք որ մեր օրերուն աներկիւղ մարդոց թիւը անհամար է: Աներկիւղ է թէ՛ մանուկը եւ թէ՛ երիտասարդը: Աներկիւղ են կիները: Երկիւղ չունին ոչ գործաւորը եւ ոչ ալ գործատէրը: Իսկ չարերը

ամբողջովին ջնջած են իրենց մէջէն աստուածային երկիւղ եւ մտավախութիւն:

Ես սրտիս ու հոգիս մէջ Աստուծոյ վախը ունեցող կղերական մըն եմ: Անշուշտ շատեր կան որ ինծի պէս կը վախնան Աստուծմէ: Աղամ՝ մեր նախահայրը, Աստուծմէ կը վախնար: Թէեւ թէ՛ իր կիներ եւ թէ՛ օձը չէին գիտեր թէ Աստուծմէ վախնալը ի՞նչ է: Առաքելները քանի քանի անգամներ վախի եւ դողի մատուցեցան, հակառակ անոր որ Քրիստոս իրենց մօտիկն էր: Սուրբ Գիրքը կ'ըսէ թէ Նիկողիմոս եւ Յովսէփ Արեւմաքացի երկիւղած մարդիկ էին: Սուրբ Գիրքը կ'ըսէ նաեւ որ Քրիստոսի Եկեղեցին, առաջին իսկ օրերուն «Տիրոջ երկիւղովն էր որ կ'ընթանար»:

Վախեր կան որոնք Տիրոջ վախին եւ սրբազան վախին հետ կապակցութիւն չ'ունին: Ասոնք ֆոպիա ըսուած վախերն են: Նման վախերը առանց վարանումի կրնանք «անպիտան» վախեր անուանել: Այս տեսակ վախերը հիւանդութիւն են: Այս վախերը շատ յաճախ կրնան մեզ առաջնորդել մտային խանգարման: Ֆոպիա ըսուած վախերը որքան շուտ մոռնանք եւ որքան շուտ անտեսենք, մեծ բարիք մը ըրած կ'ըլլանք թէ՛ մեր անձին եւ թէ՛ ընկերութեան առողջութեանը համար:

Տիրոջ հանդէպ պահուելիք վախը բոլորովին տարբեր զգացում է եւ կեցուածք մըն է: Տիրոջ վախը Աստուծոյ հետ կապուած է եւ իր մէջ կը պարունակէ սրբութիւն: Տիրոջ վախը, մարդկային զգացումներու եւ կարողութիւններու սկիզբն է եւ վախճանը:

Թերեւս այս ըսել կ'ուզէ Սողոմոն իմաստունն երբ կը խրատէ. «Սկիզբն իմաստութեան երկիւղ Տեառն»:

Աստուած սէր է եւ ոչ թէ երկիւղ: Եւ մենք սէր կը փարոզենք եւ ոչ թէ սարսափ: Աստուծոյ հանդէպ մշակուած սէրը կը վտարէ ամէն երկիւղ: Երբ Աստուած ներկայ է կը չֆանան ահն ու վախը: Ահա ասոր համար է որ Ս. Յովհաննէս Առաքեալ իր սիրոյ փարոզին մէջ անայլայլ կերպով կը յայտարարէ.

«Երկիւղ ոչ գոյ ի սէր»: Քրիստոս Առաքեալներուն ունեցած երկիւղը մի անգամ ընդ միշտ վտարելու համար ըսաւ. «Ես եմ, մի երկընչիք»:

Բայց Աստուած եւ երկիւղ իրերամերժ չեն: Դաւիթ սաղմոսերգու մարգարէն մեզ կը խրատէ եւ կ'ըսէ. «Թէ՛ դողալով եւ թէ ցնծութեամբ պաշտեցէ՛ք Տէր Աստուածը»:

Եկէ՛ք ուրեմն, այս Մեծ Պահիք ընթացին Տիրոջ երկիւղը մշակենք մեր սրտերուն մէջ եւ արժանանանք Քրիստոսի ուրախութեան:

ԿԱՐԷՆ Ա. ՔԶՆՅ. ԿՏԱՆԵԱՆ

ԺԱՄԱՆԱԿԻ ԱՆԳՆԱՀԱՏԵԼԻ ԱՐԺԷՔԸ

Ճշմարտութեան չեմ հակասեր, եթէ ըսեմ, թէ Նոր Տարին պիտի դիմաւորենք, առանց գաղափարական որոշ նշանակէտի: Քանի որ այս խոռովայոյզ օրերուն, հրապարակը ժխորող պատեհապաշտները, մակարոյծները, կիսագրագէտները եւ իրենց եկամուտի յորդահոս աղբիւրներով սոնֆացող սնափառները, շատ աւելի ստուար թիւ կը կազմեն, քան անոնք, որ իրենց առօրեայ գործառնութիւններով՝ պարկեշտ են ու կարի գգոյշ, որ սուտը չստուերածէ իրենց արդար շահերը:

Նիւթապաշտ ընչափաղցներուն համար տեսական հորիզոններ գոյութիւն չունին: Անոնք՝ Նոր Տարուան 365 օրերուն մէջ կը տեսնեն միայն նոր շահեր, նոր վայելքներ, նոր նուաճումներ, հարստութեան վրայ՝ առաւել հարստութիւն, ու մանաւանդ, նոր մեղքերու վրայ՝ նշանակալից յաւելումներ:

Մամոնայի այս ծնրադիւր երկրպագուներու նկարագրին արատները կը շեշտուին ազգութեամբ,

չարաշահութեամբ, անհաւատութեամբ, սառնասիրտ անտարբերութեամբ եւ ինչ որ անասնական կը դարձնէ իրենց կեանքը, զազրելի ագահութեամբ:

Կերուխումի անկուշտ ընտրանիին համար, ազգ, հայրենիք, հաւատք, մշակոյթ, բարեգործութիւն եւ տոհմաշէն սրբութիւններ, աժան վաճառումի ապրանքներ են: Շատ սխալ պիտի ըլլար յոգնիլ ու փնտռել անոնց հաշմած զգայարաններուն վրայ ազգային հետքեր:

Հակասական իրականութիւնը, որ կայ ու կը տեսնենք Ամանորի ճառագայթող ժամանումին մէջ, այն է, որ կու գայ Նոր Տարին գիտարուեստի մեծահրաշ իրագործումներով եւ բարոյական անդոհալից փնտրումներով:

Կը տեսնենք մարդը, որ արծիւի թւերով կը սաւառնի անպարագրելի ոլորտներու մէջ եւ նոյն ատեն կը տեսնենք մարդը, որ կը սուզուի բարոյապէս ճահճացած անդունդներուն մէջ: Նոր Տարուան արշալոյսը կը բացուի մեր առջեւ անբարեկարգելի հակադրութիւններով